

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimæ, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Vbi tota Dominicæ Passionis series percurritur. Ad hæc etiam, aut similia:
Curramus ad propositum nobis certamen, aspicientes in Authorem fidei &
Consummatorem Iesum. Sic est propositum nobis ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

EODEM DIE,
AD HÆC AUT SIMILIA VERBA:

Curramus ad propositum nobis certamen, afficientes in Authorem fidei, & Consummatorem Iesum. Hebr. 12.

VERITAS PRACTICA.

Sic est propositum nobis certamen in septem Christi patientis stationibus, ut qui vel unam deserat, totius militiæ sit desertor.

RATIO EST, Quia sic est propositum nobis certamen contra septem capitalia vitia, ut, qui vel contra unum non certet, totius militiæ sit desertor.

Sed in septem Christi patientis stationibus sic propositum est nobis certamen contra septem illa capitalia vitia, ut, qui vel unam deserat stationem, non certet contra unum vitium.

Ergo sic est propositum nobis certamen in septem Christi patientis stationibus, ut qui vel unam deserat, totius militiæ sit desertor. Quod concise hic quidem & breviter enarratur, sed longè susius ex antè dictis dilatarè potest.

I. PUNCTUM.

VEXILLA REGIS PRODEUNT, ut prodeamus scilicet ad pugnam & nostrum sequamur Ducem.

PANGE lingua gloriosi, lauream certaminis: Et super Crucis trophæo, dic triumphum nobilem, qualiter Redemptor orbis, immolatus vicerit.

Non est dubium, quin Christus Dominus patiendo certavit, vicerit & triumphavit; sed dubitare forsitan quis poterit, an sit nobis ita certandum: quamquam quid dubii esse potest volentibus aliquando coronari, & audientibus ac credentibus neminem fore coronandum nisi legitime certaverit? Ed vocamur omnes, quotquot militanti Ecclesiæ adscripti sumus: nec cunctandum sed currendum ad propositum nobis certamen. Sic autem propositum nobis certamen in septem Christi patientis stationibus, ut qui vel unam deserat, stationem

suam deserat, & totius militiæ Christianæ sit desertor. Quæ profectò Veritas & toti enarrandæ Passioni Dominicæ: & præcipuo ex illa referendo fructui per quàm opportuna & apta est.

Ratio, quæ affertur, est vulgaris sed tantò commodior. Sic est propositum nobis certamen contra septem capitalia vitia, ut qui vel contra unum non certet, totius militiæ sit desertor. Septem sunt illæ Gentes, quæ ab Israelitis erant expugnandæ, & quas nisi omnino expugnent, sunt ipsi expugnandi. Percuties eas, inquit Moyses, usque ad internecionem. Non inibis cum eis fœdus, nec misereberis earum, neque sociabis cum eis conjugia, filiam tuam non dabis filio eius, nec filiam illius accipies filio tuo, quia seducet filium tuum, ne sequatur me, & ut magis serviat diis alienis, irasceturque furor Domini & delebit te cito. Quin potius hæc facietis eis: aras eorum subvertite, & confringite statuas, lucosque succidite, & sculptilia comburite.

De his autem septem vitiis atque de eorum filiabus fuscè sanctus Gregorius in Moralibus: & alii passim. Quod sit verò certandum contra omnia, tam apertè patet quam contra unum. Nam qui ab uno superatus est, huius & servus est, inquit sanctus Petrus, servus autem peccati, servus corruptionis, servus dæmonis, nonne est desertor sacre militiæ, & ipsius Christi transfuga perfidus?

O quam præclare Apostolus vel de uno vitio! Non ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore, ut obediat concupiscentiæ eius. Sed neque exhibeat membra vestra, arma iniquitatis peccato, sed exhibete vos Deo, Et post pauca. Nescitis, quæ mihi cui exhibetis vos servos ad obediendum, servi estis eius cui obeditis, sive peccati ad mortem, sive obediuntis ad iustitiam?

II. P U N C T U M.

SED in septem Christi patientis stationibus sic propositum nobis est certamen contra illa septem vitia, ut, qui unam deserat stationem, non certet contra unum vitium.

Nam unam stationem deserere nihil est aliud, quam non certare contra illud speciale vitium, cuius certamen in ea statione quæ deserta est, propositum erat à Duce nostro.

Iosue 6.

Præclara potro septem harum figura stationum præcessit in ipso primo introitu promissæ terræ, atque in ipsa prima civitate Iericho, quam everterunt Israelitæ. *Septies, inquit, circubitis civitatem, & Sacerdotes clangent buccinis. Cumque insonuerit vox tubæ longior atque concisior & in auribus vestris increpaverit, conclamabit omnis populus vociferatione maxima, & muri funditus corruent civitatis.*

Ps. 104.

Quid enim septem sunt circuitiones nisi septem stationes? quid buccinarum clangor, nisi totidem Verba, quæ Christus in Cruce protulit, & quæ unicuique stationi conveniunt ad idem vitium expugnandum? Quid denique vociferationes illæ nisi septem prodigia quæ simul etiam in eundem finem sunt edita? Quæ quidem tria videtur Psalter complexus hoc versiculo: *Memento mirabilem eius quæ fecit, prodigia eius, & Iudicia oris eius.*

Rom. 8.

Mirabilia, quæ fecit Dominus, sunt mirabiles septem virtutum actus, quos edidit ad formam quandam certaminis contra septem illa capitalia vitia, cum quibus nobis est decertandum. Non quod essent in eo vitia contra quæ decertaret, nulla planè, sed erant tantum humanæ passionis, quæ dicuntur ab Apostolo, *similitudo carnis peccati*, non peccatum sed similitudo quædam, quod circa eandem materiam versentur seu commoveantur atque ipsa vitia nostra. Naturales erant quidam

8. Thom. 3. p. 9. s. 4.

motus concitati ex apprehensione boni & mali sensibilis, sicut in nobis: unde fiebat timor, ira, tristitia & similes quædam passionis, sed non præveniebant rationem sicut in nobis, nec inordinatè eum ferebant, quò mollet, sicut nos rapiunt. Quid ergo erat, quod certaret & expugnaret, si nihil erat inordinatum, si nihil erat contra voluntatem & contra rationem? Hoc est, quod dicimus esse mirabile, cum nihil esset contra rationem quod facere poterat in illis passionibus, tamen se

continuit in motu naturali quem sentiebat, non id fecit quod licetè poterat facere; aut id sustinuit quod poterat non sustinere: & quia quod tunc fecit, ita fecit contra naturalem inclinationem quam retinuit, idcirco certasse dicitur: & agonia, quam sustinuit, nihil aliud est quam certamen & lucta sui ipsius cum seipso, ut esset nobis exemplo sic esse decertandum in simili casu, ubi nos defectu certaminis in vitium incurrimus. Non fuisset illi vitium, si non certasset contra se, quia ut dictum est, nihil inordinatum fecisset: sed nobis ordinariè est vitium & peccatum, quod ut disceremus evitare sic certando cum illo, idcirco decertavit; & sic contra vitia decertasse dicitur, intelligendo duntaxat motum naturalem in eo, circa eandem materiam & objectum, quod in nobis solet vitium excitare. Quibus ita præsupposito, jam ingrediamur cum illo locum certaminis.

Prima statio est in olivarum monte, & primum ibi certamen initum fuit contra illud capitale vitium, quod dicitur Acedia, pigritia, negligentia, tædium in rebus divinis & spectantibus ad naturam. Distinguamus hic quod est pure naturale, seu naturalis passio sine ulla inordinatione; & quod est in nobis vitiosum. Naturale est omni homini tristari, tædere, & angri ad representationem mali sensibilis; Sic esse tristatus Dominus, sic cepit tædere & pavere, sibi representando tormenta quæ imminabant, & damna inde consequentia, ut supra dictum est. Cum autem tædo promeretur angore, ut si naturalè securus fuisset sensum, tunc mortem fugisset, noluit illum sequi sensum, sed contra se opposuit, contra certavit, & tam fortiter se objecit morti ut & Patri diceret, *Non mea sed tua fiat voluntas*: Et *Matt. 26. Apostolis: Ecce appropinquavit hora, & filius homini tradetur in manus peccatorum. Surrexerunt, ecce appropinquavit qui me tradet. Accurrerunt ipsi inimicis se ad necem querentibus. Ego sum, inquit, si me queritis, finite hos Ioan. 18. alio.*

Sic est potro nobis certandum contra illud tædium quod aliquando sentitur in rebus divinis aut spiritualibus. Sic nihil eorum, quæ tunc fieri debent, ostendendum est: sic nihil eorum, quæ non debent fieri, committendum: sed quasi nihil sentiretur, unum spectetur quod agendum est, una spectetur Divina voluntas, ad quam sicut dulcedo nos non impellit, sed

vera

vera fides & charitas; sic nec asperitas ab illa nos non dimoveat. Quoniam oportet semper orare & non deficere. **BONVM** autem facientes non deficiamus: tempore enim suo mesimus non deficientes. **RECOGITATE** enim eum qui talem contradiotionem, ut ne fatigemini animis vestris deficientes: Nondum enim usque ad sanguinem resististis, adversus peccatum repugnantes. Quæ verba rursum infra recurrent attentius expendenda.

Quod conformi verbo in Cruce prolato valde confirmavit Dominus dicens, *Consummatum est*, quasi diceret, nihil prorsus eorum, quæ mihi agenda & patienda fuerunt, omisi. Sic moriendum, expletis & consummatis omnibus: sic omnia perfectè sunt consummanda, si velis securè mori. O qui hæc attentè cogitaret, quam longè a se expelleret omnem acediam.

Tunc autem *Terra mota est*, ut hoc prodigio moverentur homines ad aliquem pietatis sensum, cum viderent immobile illud elementum moveri. Erisne tu terra gravior, ut non movearis? erisne tu illis Gentilibus durior, qui viso terra motu & his quæ fiebant, timuerunt valde, dicentes: Verè filius Dei erat iste. Perge in his te urgere affectibus.

SECUNDA statio est apud Caypham, neque enim apud Annam diu subsistit, cum alter esset summus Sacerdos, & omne Concilium ad se convocasset. Ibi Iesus interrogatus de doctrina & de discipulis respondet se palam docuisse, & multos illic præsentis esse, qui, quod dixit, audierint, & qui de auditu testari possint. Tunc unus assistens ministrorum dedit alapam Iesu, & alii omnes quæ verbo, quæ pugnis, quæ sputis, quæ calcibus & aliis indignis modis per totam noctem illum divexarunt.

At verò tum nonne irascendi Christo causæ occurrebant? nonne concitari motus iracundiæ poterant sicut de illo ante scriptum erat. *Circumspiciens eos cum ira, contristatus super cecitate cordis eorum*: Poterat certè Christus commoveri, poterat & irasci sine ullo vitio: sed maluit contra omnem iracundiæ certare motum, ut nos qui ab aliis agitari semper irascimur, neque vix unquam sine vitio irascimur, disceremus contra decerrare, disceremus iram reprimere, domare impetum. Non te superet ira ut aliquem opprimas. Cave ne delinās ad iniquitatem.

Conforme Christi verbum est. *Pater dimitte illis, non enim sciunt quid faciunt. O quanta vis in illo verbo!*

Tunc verò tenebra factæ sunt in universam terram: & obscuratus est sol, contemplare attentius, & concludere quod sic propter Christum, quæcunque apparent irarum causæ, regi & obscurari debent. *Si sufflaveris quasi ignis exardabit: & si expueris super illam, extinguetur.* Qua de re supra iustus, & infra in Feria tertia hebdomadæ tertiæ post Pascha.

TERTIA statio est apud Herodem, licet enim Pilato Præsidi primum oblatus fuerit Dominus, tamen ut audivit quod Galilæus esset, statim illum misit ad Herodem à quo remissus ad Pilatum, tum ibi steterit diutius, ut quarto post loco videbitur. *Interrogabat autem Herodes Christum multis sermonibus. Stabantque Principes Sacerdotum, & Scribæ constanter accusantes eum.*

Tum verò ibi loqui, tum patrare miracula, tum se mirabilem exhibere, nonne Christo fuisset gloriosum? Nonne multa erant, quæ distabat Ratio refundenda in adversarios, & innocentiae patrocinio non reticenda? Nonne his poterat moveri Dominus ad loquendum? Poterat certè, nec dubium quin ex legitima ratione esset locutus, nisi maluisset ex alia superiori ratione silere, & certare contra illam quæ ad loquendum impellebat. Volebat enim potius nostram ibi superbiam retundere quam inimicorum calumnias. Volebat nostris potius quam suis consultum commodis. Noverat ille Dux noster, quàm acres sumus & erecti ad omnem vanam gloriæ captandam auram; quàm portio imbecilles & infirmi ad calumnias tolerandas: quàm parum denique exercitati ad certamen contra illam geminam superbiam aciem incundum; quàm obrem ipse hanc naetus occasio, in qua erat vel eminare gloriosissimum, vel contemni perquam ignobile: sic planè siluit ne captaret gloriam: & albam illam, qua indurus est, non recusavit vestem, qua contemneretur tanquàm ridiculi candidatus imperii: sicque nos erudiret ad simile subeundum certamen, quoties in simili casu, simulata quædam ratio nostram excitaret superbiam ad plura effurcanda quàm recta exigeret ratio.

O quanti refert decerrare contra hunc hostem, cum tanti constiterit Duci nostro statuere nobis exemplum, quo tale ad certamen moveremur.

Matt. 27. DEVS meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Verbum est humilitatis extremæ, quo ex Cruce sua Christus confirmat & corroborat certamen inchoatum contra oppositum vitium. Sicut enim nihil magis timet & cavet superbus, quam sua provalere & confiteri peccata, ita nihil magis expugnat humilitas quàm istum pravum pudorem. Cum autem Christus nulla in se haberet peccata quæ confiteretur, assūmit nostra, & perinde ac si esset reus omnium, quæ patrata sunt, peccatorum, se propterea confiteretur & puniri a Deo, & ea pœna puniri, quæ omnium apud Judæos censebatur gravissima, nempe à Deo deferri & relinqui. Neque enim credebant alium quam extremum peccatorem, sic in extremis à Deo deferri. Hoc est igitur, quod ait Christus recitando & sibi applicando Psalmum illum vigesimum primum, cuius est initiū, *Deus Deus meus respice in me, quare me dereliquisti: longè à salute mea verba delictorum meorum.* Quasi diceret, video quid sit cur ita derelinquar, delicta sunt pro quibus patior, tãquam si essent mea. Pœnam hanc meretur peccator ut deferatur à Deo: peccatoris ego pœnam in me transtuli, ac proinde quo possum modo deferri, deferor, & accepto libenter hanc pœnam tanquam fidejussor & redemptor peccatorum. Hæc suprâ fufus.

Ad hanc humilitatis tam expressam vocem non modò sol obrebratus est, sed simul etiam luna, quæ tunc erat plena & splendida, splendorem suum omnem texit, & in densas sese obvoluit tenebras quasi nos admoneret nihil esse adeo splendidum & lucens in hoc sublunari mundo, quod non obscurari aut temperari debeat exemplo tantæ Christi humilitatis. Multa his apta referuntur alibi ex

Job. 31.

L. 22. *Morlem cum fulgeret, & lunam incedentem clarè.*

5.7. *Et seq.*

QUARTA statio est apud Pilatum, ubi post multa, comparatur & posthabetur Christus Barabbæ viro- rum omnium scelestissimo, & invidiæ vitiū expugnat: Non poterat certè nō esse odiosa, & rationabili sensu repugnans Christo talis comparatio, atque ex illo sensu poterat eam Dominus avertere, & impedire non modò ne homini tam perdito posthaberetur, sed ne ipsi compararetur. At contra maluit adversus illum quantumvis rationabilem naturæ motum decertare, ut nos armaret in similem motum, quo in nobis invidiæ cō-

flatur vitium, ut non modò pares sed etiam, si sic contingat, inferiores nobis præferri patiamur: nec simus illi similes de quo refertur, *non relictus ergo oculis aspicebat Saul David, à die illa, & deinceps.* **1. Reg. 18.**

Sic quando unus latronum ab illo petiit, **Luc. 23.** ut in regno suo, si meminisset, id est, ut se in regnum suum introduceret, nonne tanta latronis à Christo disparitas longè à regno Christi latronem arcere poterat? Sed contra Christus: *Amen dico tibi: Hodie mecum eris in Paradiso.* Quasi pares essent, sic pari gressu in regnum ingrediuntur.

Sic dum resurgunt resurgente Christo mortui, ut expressè habetur: *Quod multa corpora Sanctorum, qui dormierant, surrexerunt, junguntur animæ suis corporibus & eos docent, qui forte inter se dissiderent, ut in mutuum redeant amicitiam, nec odii, nec invidiæ, nec ullius deinceps disensionis flamma excutitur: unde illa sunt præclara & verè Apostolica Sancti Petri: Deponentes omnem malitiam, & omnem dolum, & simulationes, & invidias, & omnes detractiones, sicut modò geniti infantes, rationale sine dolo lac concupiscite, ut in eo crescat is ad salutem, si tamen gustatis quoniam dulcis est Dominus. Ad quem accedentes lapidem vivum, ab hominibus quidem reprobatum, à Deo autem electum & honorificatum: & ipsi tanquàm lapides vivi superadificamini* Quasi diceret, si devicta invidia libenter cum Christo suffertis posthaberi aliis minus forte dignis, tunc Deus vos aliis præferet & præliget.

QUINTA statio est in Columna, ubi flagellatur Dominus. Qualis carnificina in tam tenero corpore! qualis pudor in tam pura mente! quale certamen animi, sic nolle apparere nudum, & sic tamen velle! non poterat aliter decertare contra vitium, quod nominari vetat Apostolus nisi sustinendo pudorem illum nuditatis quem sustinuit, quia nihil aliud habebat in se contrarium. Quod itaque potuit; hoc planè fecit & passus est, ut nos doceret nulli parcendum labori, nulli dolori, nulli certamini, ut puritatem mentis & corporis, omni ex parte, intactam atque illibatam servaremus. *Amove malitiam à carne tua. Eccl. 11. In carne ambulantes, non secundum carnem 2. Cor. 10. militemus. MEMORAMINI pristinos dies, in Hebr. 10. quibus illuminati magnam certamen sustinistis passionum.*

Opportunè verò Verbum Crucis, verbum virtutis,

virtutis, verbum virginitalis & perfectæ castimonie commendandæ. Cum vidisset enim Iesus matrem & discipulum stantem quem diligebat, dicit matri suæ: MULIER, ECCE FILII TUUS. Deinde dicit Discipulo: ECCE MATER TUA. Quasi diceret: Hoc est Virginum seu castè viventium singulare privilegium, ut ad Virginem Matrem singulariter spectent. O castitatis dignitatem! O quam pulchra est casta generatio cum claritate! immortalis est enim memoria illius, quoniam & apud Deum nota est, & apud homines. Cum præsens est, imitantur illam & desiderant eam cum se eduxerit, & in perpetuum coronata triumphat, incoquinatorum certaminum præmium vincens. Sic aptè Sapiens.

Et quia caro semper concupiscit adversus spiritum, paulo attentius considerandum est, quid sit caro, ut perfecta eius vilitate magis te pudeat ab illa vinci.

Sic porro egregiè sanctus Gregorius in illud Iobi: Dulcedo illius vermis. POTEST, inquit, aperiri vermis nomine, caro designari: unde & superius dicitur, Homo putredo, & filius hominis vermis. Luxuriosus quilibet atque carnis voluptatibus desinit, quanta sit cecitas demonstratur, cum dicitur, Dulcedo illius vermis. Quid namque caro nisi putredo ac vermis est? Et quisquis carnalibus desideriis anhelat, quid aliud quàm vermem amat? qua enim sit carnis substantia, testantur sepulchra: Et quæ plura in hunc sensum habet, quæ supra relata sunt, Fera 4. Cinerum. Quibus illud Petri Damiani dictum præclare quadrat: Non est libidini diversorium, in qua mente versatur sepulchrum.

Quamobrem his aptè jungas quod, inter cetera, prodigium evenisse refertur. Et monumenta aperta sunt, id est, inversi sunt lapides, sepulchra diruta, defossa terra, & quidquid eadavera mortuorum operiebat, totum expantum est, ut ipsa sola spectarentur corpora, quo in horrendo statu præberentur spectanda, ut quid esset caro, tum ipsis pateret oculis.

Et verò etiam aperiuntur monumenta mortuorum, quando ex consideratione patientis & morientis Christi tanguntur illæ Conscientiæ, quæ diuturnum prævæ libidinis foveæ solent peccatum, & illud tandem integra confessione aperiunt, ac serâ diluunt prænitentia: Ecce ego aperiam tumulos vestros,

Venite, & revertamur ad Dominum, quoniam Osee 6. ipse capit & salvabit nos.

SEXTA statio est in monte Calvarie, quò cum pervenisset, dabant ei bibere myrrhatum Marci 15. vinum, ait sanctus Marcus, & non accepit. Putatur à nonnullis vinum illud fuisse exquisitum & loquendis sensibus apuissimum, quod amici reorum illis porrigebant ad solatium aliquod supplicii mox in cruce tolerandi. Dicebatur autem myrrhatum, quod in myrrhinis esset valis. Hoc itaque vinum, cum ex commiseratione quidam Domino fatiscenti obtulissent, nunquid extrema videbatur exigere necessitas ut illud acciperet, & sitim, quæ laborabat, ardentissimam quoquo modo solaretur? Sed tamen contra certare maluit, & delicato illo potu planè abstinuit, tum ut gulæ nostræ delicias sua expiaret tempestantiâ, tum ut certandi contra hoc etiam vitiorum genus, daret exemplum. Propter crapulam Eccles. 37. multi perierunt, qui autem abstinens est, adjiciet vitam.

Atque ut Temperantiæ luculentius esset exemplum, pateretque magis, quàm fortiter contra naturalem appetitum potus, potu abstinisset, dixit, Sitio, quo audito Verbo quidam ad ceteros cruciatu hunc etiam addiderunt, ut fel & acetum ei porrigerent. Sic nempe virtus opposita vitio perficitur, ut non modò delicatis abstineat, sed gustet etiam aspera. Rectè autem Sidonius Apollinatis non modò de asperitate ciborum sed de quavis adversitate: Quantumlibet, inquit, nobis anxietatum pateras vitæ presentis propinet afflictio, parva toleramus si recordamur, quid biberit ad patibulum qui invitavit ad coelum.

Non erit verò inutile tantisper in ea immorari Judæorum crudelitate perpendenda, qui sitiienti Christo fel & acetum obtulerunt. Certè illi Epuloni ex inferis guttam aquæ in clamanti, licet negata sit aqua, non est tamen fel injectum: At Christo Domino non modò denegantur solatia, sed multiplicantur tormenta. Non sic ille olim sitientem deseruit populum, quando de petra melle saturavit eos, Ps. 80. quando convertit petram in stagna aquarum, & Ps. 113. rupem in fontes aquarum, unde hæ merito in Ecclesia Conquerentis audiuntur voces: popule meus, quid feci tibi? Ego potavi te aqua salvari, & tu me potasti felle & aceto!

Nec dubium quin propterea prodigium illud acciderit: Et Petra scissa sunt: quasi Christo

sto siccitatis compaterentur, & quos in se aquarum continebant fontes effunderent: vel quasi se minus duras indicarent quàm ille populus, qui ad tantum Christi siccitatis cruciatum magis induruit.

Et verò, anima, vide, ne modò tuorum amaritudo pescatorum plus eum vexet quam fel & acetum quo potatus est: sic enim dicitur de peccatoribus: *Vva eorum, urva fellis & borri amarissimi. Fel Draconum vinum eorum, & venenum aspidum insanabile. Mea est ultio, & ego retribuam in tempore.*

SEPTIMA & postrema statio est in ipsa Cruce, ubi Christus pendens nudus & exutus omni prorsus subsidio, sic contra rerum omnium indigentiam certat usque ad mortem, ut, quàm fieri potuit, efficaciter nos doceret contra illud vitium, quo temporalia nimis avidè querimus, ita esse decertandum, ut ne ipsius vitæ nimio tenemur affectu, nec propterea desistamus magis esse solliciti de sancta quam de sana vita. Quænam vita nobilior virâ Christi? Et tamen ecce in egestate & penuria deficit, neque aliud quidquam præter spiritum habet, quod dicat suum vel suis discessurus commendet. Paucas habebat ex piorum elemosynis pecunias quibus, dum viveret, una cum suis sustentabatur, sed eas secum omnes Judas proditor abstulit. Vestem habebat, sed illam sibi forciti sunt milites. Discipulos quosdam collegerat, sed omnes dispersi sunt præter Joannem. Atque hunc etiam Matri suæ donat, sicut & Matrem Discipulo. Quid restat nisi Corpus? ex quo tamen quid restat cum totus inde sanguis effluxerit, & totum sibi usurparint inimici?

Hoc unum scilicet est, quod postremo locutus ait, *Pater in manus tuas commendo spiritum meum*, quasi diceret: hoc unum mihi superest, de quo tanquam de re mea possim loqui & testari.

Matt. 27. Quod cum diceret statim emisit spiritum, Et velum templi scissum est in duas partes; velum illud videlicet quo sancta sanctorum tegebantur. Quæ cum essent figura bonorum celestium, sic illa veli scissura significabat jam de aliis bonis cogitandum quàm de humanis & temporalibus. Erant videlicet cæli clausi, nec ante hunc hodiernum diem quisquam verè beatus fuit, sed morte Christi referantur, nostrum est cælum si terram vincimus; vincimus si contra terrenos affectus constantè

certamus. Et certamus constantè si nihil nobis deperire cogitemus, cum pro terra cælum datur: pro tempore, vita æterna: pro mundo, Deus. *Scitis enim gratiam Domini nostri Jesu Christi, ait Apostolus, quoniam propter vos egenus factus est, cum esset dives, ut illius inopia vos divites essetis.*

III. PUNCTUM.

SIC ergo est propositum nobis certamen in septem Christi patientis stationibus, ut qui unam ex his deserat, totius militia Christiana sit desertor. *NAM qui totam legem servaverit, offendat autem in uno, factus est omnium reus*, quasi diceret, univèrsa lex est, ut omnia evitentur peccata, ac proinde contra omnia decertetur, unde si quis contra sex tantum in totidem Christi stationibus certet & non universim in omnibus, perinde reus est desertæ militiæ, & violatæ legis, ac si in aliis non certasset, quia lex jubebat in omnibus dimicare. Sic aperte Apostolus: *Deponentes omne pondus & circumstantes nos peccatum, per patientiam curramus ad propositum nobis certamen: Aspicientes in Authorem fidei & Consummatorem Jesum, qui proposito sibi gaudio, sustinuit Crucem confusione contempta, atque in dextera sedis Dei sedet. Recogitate eum qui talem sustinuit à peccatoribus adversus semetipsum contradictionem, ut ne fatigemini animis vestris deficientes, nondum enim usque ad sanguinem restitistis, ADVERSUS PECCATUM REPUGNANTES.*

Expende omnia singularim. Vide, ut generatim dicit repugnandum adversus peccatum, ne ab ulla statione discedas. Vide, ut affirmat usque ad sanguinem esse resistendum. Vide, ut proponit exemplar Christi, quod non est semel tantum cogitandum, sed recogitandum multoties, & unum atque idem ejus factum dictum ve sibi sæpius inculcandum. Vide ut sibi & omnibus idem ait, *Curramus ad propositum nobis certamen*, quia scilicet non cunctandum in hoc certamine, non cessandum, non lento & molli gradu incedendum, sed feridè & cōstanter jam ab illis primis annis quibus nos impetunt vitia, neque cessant ulque ad senectam & senium. Unde & idem Apostolus paulo ante dixerat, *Timeamus ergo ne forte relicta pollicitatione introeundi in requiem eius, existimetur aliquis ex vobis deesse.* Et post nonnulla de Judæis incredulis: *Festinemus ergo in-*

go ingredi in illam requiem, ut ne in idipsum quis incidat incredulitatis exemplum. Vide locum ubi & valde perpendi hæc possunt, Habentes ergo Pontificem magnum, qui penetravit cælos Iesum filium Dei, teneamus Confessionem. Penetravit cælos, id est, quasi vi & violentia facta irrupit in cælos, quia certe non aliter eò pervenit quam pugnando; Unde & facile est cõ-

cludere, neque nos aliter perventuros. Atque idcirco, teneamus Confessionem, id est, quod scimus, exequamur. Pugnemus sicut scimus esse pugnandum. Quod proponitur faciendum, sic revera fiat. Tene quod habes, ut nemo Apoc. 3. accipiat coronam tuam. Qui vicerit, faciam illum columnam in templo Dei mei. Sic æterna firmatur salus.

SABBATO SANCTO. DE SEPTIMO CHRISTI VERBO.

Pater, in manus tuas, commendo spiritum meum. Luc. 23.

DE DESCENSU AD INFEROS: DE CORPORIS SEPULTURA: AC DE
POSTREMA RENUNTIATIONE, QUÆ EST LIBERTATIS.

Factus sum sicut homo sine adiutorio, inter mortuos liber. Ps. 87.

VERITAS PRACTICA.

Nemo liberior quàm qui minus est liber.

SENSVS & Ratio est, quod is minus liber esse dicitur, qui sic renuntiat sua libertati, ut sibi non putet esse liberum ea revocare quibus eum Christo renuntiavit.

Sed nemo liberior, qua libertate Christus nos liberavit, quàm qui sic renuntiat sua libertati.

Ergo nemo liberior quàm qui minus est liber, ac proinde addenda est aliis hæc Renuntiatio nostræ libertatis, ut illa libertate Christi, sumus perfectè liberi.

I. P U N C T U M.

SIC nobis hodie Christus Dominus proponitur mortuus, ut tamen morientis postremum verbum audiamus, & videamus quàm præclare jam antè factas abnegationes, hac postrema renuntiatione, quæ tali verbo continetur, confirmet; Cùm enim dicit se in manus Patris spiritum suum commendare, perinde est ac si diceret, se illi animam suam ita committere & abdicare, ut, quidquid de illa velit statuere, statuat; Si ad cælos vocare velit, aut inferos, liberandis inde iustis demittere, se perinde paratum. Si separatam à corpore velit abesse diutius, aut ad corpus quamprimum remigrare; præsto est ad utrumque. Si cùm resurrexerit, pauci an mul-

Haynesius Pars 2.

ti credant; hoc fiat, Pater, quod fuerit placitum antè te. Quod certè est abnegationis generis excellentissimum, & quo antè factæ renuntiationes tam apertè confirmantur, quàm manifestè apparet se Christum exuere sua quodammodo libertate revocandi illud, & resumendi quod exiit, nisi quantum Deo Patri placuerit.

Et re ipsa sic præstitit, quod verbo dixit, nã statim ut anima de corpore exiit, descendit, volente Patre, ad eam Inferiorum partem, ubi Iustorum animæ detinebantur, expectantes beatam illam spem & adventum gloria magni Dei & Salvatoris nostri Iesu Christi. O quale iustis gaudium! quale dæmonibus & damnatis supplicium! Expende vehementius. Sic suum etiam corpus Divinæ reliquit providentiæ: à ut ut remaneret in cruce diutius, aut ut quantocyus inde extraheretur, ac sepultura mandaretur. At verò contemplare, ut Deus providit homines, qui hoc tam debito pietatis officio defungantur. Perpende omnia singillatim, ut deponunt sacrum Corpus, ut depositum tradunt dolentissimæ Matri, ut ille dilectus Discipulus cæterique circumstantes desigunt in plagas oculos, admirantur, lamentantur, & aliis moventur affectibus, qui facilius cogitari possunt quàm exprimi; ac tandem ut sepelitur & in monumento novo reponitur, in quo nondum quisquam positus fuerat.

Quibus ita pro devotione recogitatis, cõ-

Et cõ-